

Zasiłek celowy nie jest odszkodowaniem za straty w wyniku klęski żywiołowej

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 13, czerwiec 2025 08:57

Piotr Majoch

Odśloni: 960

WSA: Zasiłek celowy, o którym stanowi art. 40 ustawy o pomocy społecznej, nie może być utożsamiany z rekompensatą za szkody poniesione w wyniku zdarzenia losowego. Nie jest również zadośćuczynieniem, a jego prawna natura dotyczy innych aspektów.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu wydał wyrok dotyczący świadczenia przewidzianego w art. 40 ustawy o pomocy społecznej, określonego mianem zasiłku celowego. Sprawa, która trafiła na wokandę, dotyczyła szkód poniesionych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r., jednak można ją odnieść także do innych, hipotetycznych zdarzeń losowych skutkujących stratami majątkowymi. Wniosek o przyznanie zasiłku losowego wynikał z zalania części domu (piwnicy), w wyniku czego wnioskodawcy ponieśli szkody na mieniu w postaci zniszczonych elektronarzędzi, sprzętu AGD oraz nieużywanego pieca.

Organy I i II instancji odmówiły przyznania pomocy na tej podstawie prawnej, powołując się na charakter tej formy pomocy, która ma stanowić odpowiedź na wyjątkową potrzebę losową i służyć zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych, a właściwie - przewycięzeniu trudności różnego rodzaju i umożliwieniu życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Jak wynikało z argumentacji tych organów, szkody do których doszło w piwnicy, nie uniemożliwiły normalnego funkcjonowania w użytkowej części budynku, a zamieszkiwanie w nim nie urągało niczyjej godności. Organ pomocy społecznej nie miał obowiązku wypłaty zasiłku, gdyż ten rodzaj poniesionych szkód nie stanowił potrzeby bytowej o najbardziej pilnym charakterze.

Zasiłek celowy nie jest bowiem żadną formą rekompensaty czy odszkodowania za szkody materialne. Jego wypłata powiązana z klęską żywiołową czy innym zdarzeniem losowym, może nastąpić w przypadku, gdy skala zniszczeń i inne związane z nimi okoliczności, tworzą taki problem, z którym dana osoba nie jest w stanie sobie poradzić bez pomocy z zewnątrz. Zasiłek z art. 40 u.p.s. ma charakter raczej zabezpieczeniowy (zabezpieczając fundamentalne potrzeby życiowe i gwarantując, że nikt nie będzie musiał żyć w warunkach uwłaczających jego godności) niż ubezpieczeniowy. Istnieją inne instrumenty wsparcia przeznaczone dla osób, które poniosły lżejsze straty i mogą przewyciężyć trudności przy mniejszym wysiłku niż np. ci, którzy w wyniku wspomnianej powodzi utracili wszystko.

WSA uchylił wprawdzie zaskarżone decyzje, jednak przyczynę stanowił nie brak zgody z prawnymi argumentami dotyczącymi zasiłku losowego, lecz niewystarczająco dokładne wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy. W uzasadnieniu wyroku Sąd powtórzył jednak ocenę tych organów dotyczącą samej natury zasiłku celowego. Państwo w ramach polityki społecznej nie ma obowiązku pokrywania wszystkich strat ponoszonych w wyniku zdarzeń takich, jak chociażby powódzie. Jego zadaniem jest zabezpieczenie podstawowych warunków bytowych, które są prawem każdego obywatela, co nie znaczy, że z wykorzystaniem instrumentu, jakim jest art. 40 u.p.s., ma odpowiadać na każdą potrzebę. W tym miejscu należy także podkreślić, że organ przyznający zasiłek celowy, działa w ramach tzw. uznania administracyjnego, tj. ma prawo, lecz nie obowiązek przyznania takiej formy pomocy. Obywatelowi nie przysługuje natomiast roszczenie o uzyskanie takiego zasiłku, o czym pisaliśmy już na łamach naszego Dziennika: wartowiedziec.pl

Wyrok WSA w Opolu z 29 maja 2025 r. (sygn. I SA/Op 223/25)

Źródło: CBOSA